АСОЦІАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

ВОРОНОВСЬКІ ЧИТАННЯ

***(Єдність адміністративних
та фінансових процедур)***

Збірник статей, доповідей та тез
учасників міжнародної науково-практичної конференції
м. Львів, 5-6 жовтня 2018 р.

Харків
2018

УДК 347.73
ББК 67.9(4УКР)302
В75

Редакційна колегія:

Микола Кучерявенко — перший віце-президент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України;

Йорг Пуделька — керівник офісів GIZ в Казахстані, Узбекистані та Туркменістані, директор Регіональної програми GIZ «Сприяння правової державності в Центральній Азії»;

Олександр Головашевич – доцент кафедри фінансового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук.

Матеріали публікуються в авторській редакції

В75 Вороновські читання (Єдність адміністративних та фінансових процедур) : збірник статей, доповідей та тез учасників міжнар. наук.-практ. конф, м. Львів, 5-6 жовтня 2018 р. / Редкол.: М. Кучерявенко, Й. Пуделька, О. Головашевич. – Харків : Асоціація фінансового права України, 2018. – 642 с.

У збірнику представлено стислий виклад доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції «Єдність адміністративних та фінансових процедур» (Воровські читання), організованої Асоціацією фінансового права України та Німецьким товариством міжнародного співробітництва за підтримки Національної академії правових наук України, яка була проведена у Львові 5-6 жовтня 2018 року. Конференція була присвячена обговоренню найбільш актуальних фундаментальних проблем співвідношеня та узгодження процедур в режимі фінансового та адміністративного регулювання. Видання розраховане на викладачів, аспірантів, студентів та всіх тих, хто цікавиться проблемами фінансового права.

УДК 347.73
ББК
67.9(4УКР)302

© Асоціація фінансового права України, 2018
© Національна академія правових наук України, 2018

ЗМІСТ

ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ **11**

Brocker Lars Amtsangemessenheit der besoldung von richtern und beamten: prüfungsstufen und parameter für die berechnung und erfassungsrechtliche beurteilung **11**

Chvosta Peter Der zugang zum (verwaltungs) gericht. Zu den beschwerdegründen im österreichischen verwaltungsprozess **22**

Kore-Pērkone Kristīne Административные процедуры в государственных финансовых учреждениях и их контроль в Латвии **36**

Slaveykova-Rukova Milena Verfahrensgrundlagen im verwaltungs- und steuerrecht bulgariens und deren gerichtliche kontrolle **49**

Werth Franceska Aktuelle themen der finanzgerichtlichen und verfassungsrechtlichen rechtsprechung in bezug auf die besteuerung **57**

Бриеде Яутрите Основные принципы административных процедур **61**

Иномов Абубакр Административное право Республики Таджикистан: опыт, ошибки и перспективы развития **68**

Каньязов Есемурат Эффективность и правовое качество административных процедур **73**

Котенко Артем Дотримання балансу інтересів в податкових процедурах **82**

Кучерявенко Николай Значение и последствия существования принципа невиновности налогоплательщика в режиме административного и налогового регулирования **95**

Мельник Роман Адміністративне право і фінансове право: взаємозв'язок та взаємозалежність **106**

Музика-Стефанчук Оксана Судові та позасудові процедури вирішення фінансових спорів в Україні **115**

Писаренко Надежда Единство принципов процедуры в административном и финансовом праве **123**

Пуделька Йорг Налоговая процедура как особый вид административной процедуры **128**

Семчик Ольга Освобождение от уплаты таможенных платежей как финансово-правовой стимул в контексте единства административных и финансовых процедур **141**

Смичок Євген Акти органів державної фіскальної служби України: процедури прийняття та правові наслідки **150**

Тукиев Аслан Доступ к административным процедурам в Казахстане: текущее состояние и перспективы **167**

Ханова Раїса Узгодження адміністративних та податкових процедур при судовому вирішенні податкових спорів **173**

Школык Андрей Сфера действия общего закона (кодекса) об административной процедуре и его соотношение со специальным законодательством **182**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ **192**

Берназюк Ян Центральний банк та його взаємовідносини з державним бюджетом України 192

Білінський Дмитро Процедурне регулювання як засіб забезпечення динаміки публічного фінансового інтересу ... 204

Бліхар Марія Податково-процедурне регулювання відносин у сфері інвестування 208

Бойко Ирина Развитие идеи административной процедуры в налоговом праве 213

Бондаренко Ірина Дія принципу податкового резидентства фізичних осіб в Україні 219

Борець Л.В. Адміністративні процедури у сфері протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом 222

Воротіна Наталія Питання бюджетного процесу та бюджетних процедур крізь призму досліджень адміністративного та податкового права 226

Брояков Сергій Принцип правової визначеності та особливості його реалізації у сфері оподаткування 235

Гетманець Ольга Бюджетно-контрольна процедура як засіб забезпечення законності бюджетного процесу в Україні 240

Гнатовська Альона Загальні принципи адміністративних та фінансових процедур 245

Головашевич Олександр Форми фінансового контролю : класифікація та нормативне закріплення 249

Дамірчиєв Мушфік Про правові процедури в публічній фінансовій діяльності 252

Дмитренко Емілія Система бюджетних процедур і їх роль у забезпеченні фінансової безпеки держави 255

Дмитрик Ольга Деякі особливості процедури призначення фактичних перевірок 258

Долженков Олександр Процедури податкового контролю в науці податкового права: функціональне призначення, принципи організації та подальше вдосконалення 268

Дуравкін Павло Щодо визначення елементів фінансової системи держави 277

Іванський Андрій Юридичний процес та юридична процедура в адміністративному і фінансовому праві України та ЄС 280

Ільницький Олег «Управління публічними фінансами»: до питання встановлення змісту понять та його застосування . 292

Калюжна Уляна Міжнародні договори з уникнення подвійного оподаткування в Україні: перспективи застосування у сфері адміністрування податків і зборів..... 304

Капліна Владислава Elegantia juris нормативного регулювання правого режиму криптовалюти в Україні 309

Кармаліта Марія Сутність та характерні риси взаємоузгоджувальної процедури як правового інструменту взаємодії платників податків та контролюючих органів 313

Карпенко Наталія Місце пені серед інших забезпечувальних заходів податкового примусу 321

Касьяненко Любов Співвідношення понять „процедура" та „процес" у фінансовому праві 326

Кобильнік Дмитро Особливості процедур надання інформації на вимогу ДФС 332

Ковалко Наталія Міжнародно-правова практика застосування інструментів антикризового управління кредитними організаціями 336

Костенко Юлія Деякі аспекти процедури оскарження рішень контролюючих органів в адміністративному порядку в податковій сфері..... 344

Криницький Ігор Принципи професійності та професіоналізму як універсальні засади процесуального регулювання відносин, дотичних до публічних фінансів..... 352

Крупко Яна Практична реалізація принципу верховенства права в публічній фінансовій діяльності 359

Латковська Тамара Банківські процедури для протидії відмивання грошей..... 363

Латковський Павло Щодо змісту процедур, які забезпечують здійснення поточного бюджетного контролю 369

Мамалуй Олександр Податково-правові норми та їх вплив на формування процедурних положень податкового законодавства 376

Марущак Анна Ліквідація банку як фінансова процедура . 380

Марченко Олена Процедура державної реєстрації громадських об'єднань: нормативне регулювання та проблеми здійснення в Україні 385

Макух Оксана До питаня обмеження дискреційних повноважень органів державної влади при реалізації фінансових процедур 393

Мацелик Михайло, Мацелик Тетяна Адміністративна процедура в фінансовому процесі 400

Мінаєва Ольга Процедури забезпечення права на конфіденційність у податкових відносинах 405

Мостовий Андрій Перспективи кодифікації українського законодавства про загальнообов'язкові платежі 409

Ніканорова Олена Встановлення значення та застосування поняття «інтерес» при вирішенні питання щодо права на судовий захист в адміністративному судочинстві..... 423

Ніщимна Світлана Інститут публічних закупівель в Україні 429

Овчаренко Анастасия Процедуры публичных закупок: проблемы и пути решения..... 434

Олексій Уляна Парламентські процедури щодо контролю за публічними фінансами 445

Олендер Ігор Значення міжнародних договорів для усунення зовнішнього подвійного оподаткування..... 449

Оніщик Юрій Правова природа процедур сплати митних платежів 454

Плотнікова Марія Реалізація принципу пропорційності публічних та приватних інтересів в адміністративних процедурах у фінансовій сфері 457

Пожидаєва Марія Фінансово-правове регулювання процедури онлайн-платежів 461

Приходько Ірина, Рядінська Валерія Сутність та процедура податкового компромісу: досвід США 468

Покатаєв Павло До питання надання податкових пільг у сфері санітарного очищення території населеного пункту як елементу благоустрою 478

Покатаєва Ольга Порядок нарахування пені в контексті внесення змін до податкового законодавства 482

Светлічна Світлана Місце фінансово-процесуальних норм у системі фінансового права 486

Селезень Павло Процедура взаємного узгодження у контексті мінімального стандарту глобальної кампанії запобігання розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутків (БЕПС) 489

Сластьоненко Оксана Шляхи вдосконалення правового забезпечення бюджетного фінансування освіти в Україні ... 494

Смолов Костянтин Проблемні питання оскарження рішень контролюючих органів 506

Солдатенко Оксана Принцип пропорційності (співрозмірності) у фінансових й адміністративних процедурах 514

Стріяшко Галина Принципи діяльності податкового агента в спеціальних податкових режимах 528

Сударенко Олена Метод реординаційних зв'язків у фінансовому праві 537

Таранов Артур До питання про програмну класифікацію видатків бюджету 541

Токарєва Катерина Процедура реалізації партиципаторного бюджетування: сучасний досвід україни та європейських держав 546

Толстолуцька Марина Процедура розгляду митних спорів у порядку адміністративного судочинства 555

Топчій Оксана Принципи оподаткування у фінансово-правовому регулюванні 558

Трофімова Лариса Регулювання і контроль сплати судового збору як складова публічної фінансової політики 562

Фоменко Юлія Принцип публічності та прозорості у бюджетному процесі 574

Христофоров Андрій Щодо процедур податкового адміністрування 577

Чехович Тетяна Принцип рівності перед законом у правозастосовній діяльності суб'єктів публічного управління в сфері фінансово-правових відносин 584

Чуприна Людмила Про бюджетні принципи Федеративної республіки Німеччини 594

Шакірова Олена Щодо розвитку процесуальних норм та процедур у фінансовому праві 603

Шаренко Максим Особливості оподаткування доходів від операцій з криптовалютами в Україні 599

Швагер Ольга Дотримання ФГВФО принципів адміністративних процедур при відшкодуванні коштів за вкладами фізичних осіб 608

Шолкова Тетяна Фінансовий процес у сфері публічної фінансової діяльності: теоретико-правовий аспект 619

Шумінська М. І. Шляхи вдосконалення правового забезпечення бюджетного фінансування освіти в Україні ... 628

Юрійчук Ілля Адміністративні процедури: структура та зміст 632

Якимчук Наталія Критерій сплати виборцем податків: проблеми трансформації правової категорії в контексті утвердження загального виборчого права 636

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62710
3. Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу щодо оподаткування операцій з віртуальними активами в Україні» № 9083 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64597
4. Кримінальний кодекс України : від 05.04.2001 № 2341-III. // Офіційний вісник України. – від 08.06.2001
5. Податковий кодекс України : від 02.12.2010 р., № 2755-VI // Голос України. – 04.12.2010. – № 229.
6. Урядовий комітет під головуванням Степана Кубіва доручив внести майнінг до Класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryadovij-komitet-pid-golovuvannyam-stepana-kubiva-doruchiv-vnesti-majning-do-klasifikatora-vidiv-ekonomichnoyi-diyalnosti-kved

Шакірова Олена
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри фінансового права
Університету державної фіскальної
служби України Україна, місто
Ірпінь

ЩОДО РОЗВИТКУ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ НОРМ ТА ПРОЦЕДУР У ФІНАНСОВОМУ ПРАВІ

На сучасному етапі відбувається розвиток фінансово-процесуальних норм. Для дієвості застосування яких виникає необхідність розробки та впровадження процедур у фінансовому процесі. В статті висвітлюються питання щодо взаємодії процедур фінансового та адміністративного процесу. Аналіз меж фінансового права, визначення порядку, процедур

застосування процесуальних норм. Значення науки фінансового права при вирішенні цих проблем.

Ключові слова: фінансово-процесуальна норма, фінансові процедури, адміністративні процедури, адміністративний процес, бюджетний процес, податковий процес.

Теорія права визначає, що різними галузями права можуть бути врегульовані одні і ті ж відносини, враховуючи їх правові характеристики. Предметом дослідження адміністративного процесу є відносини, що виникають у сфері здійснення публічного управління під час окремих фінансово-процесуальних проваджень. Наука фінансового права досліджує відносини з огляду на застосування процесуальних форм діяльності уповноважених суб'єктів по мобілізації, розподілу і використанні централізованих та децентралізованих фінансових ресурсів.

Фінансове право регулює відносини за допомогою матеріальних та процесуальних норм. Матеріальні норми закріплюють матеріальний зміст юридичних прав та обов'язків суб'єктів правовідносин (у сфері правового регулювання обов'язкових платежів - види податків, зборів, інших обов'язкових платежів, поняття платника, об'єкт оподаткування, ставки, термін сплати, пільги, тощо), а процесуальні норми закріплюють порядок реалізації матеріальної норми фінансово-правого акта. Матеріальні норми права регулюють суспільні відносини разом з дією відповідних процесуальних норм. Для здійснення дієвого впливу матеріальної норми на суспільні відносини, необхідно визначити порядок, процедуру її застосування відповідними суб'єктами.

Так, Л. К. Воронова стверджує, що у фінансовому праві його інститути вміщують у єдності як матеріальні, так і процесуальні норми. І тільки в бюджетному праві, як розділі фінансового, матеріальні правові норми об'єднуються в інституті бюджетного устрою, а процесуальні – у бюджетному

процесі. Бюджетний процес – це встановлена законом процедура прийняття бюджету[1].

М.І. Піскотін зробив висновок, що в фінансовому праві до процесуальних норм належать норми, які мають процедурний характер:

а) визначають склад учасників тієї чи іншої діяльності;

б) закріплюють види необхідних дій та обов'язкову послідовність їх; в) передбачають організаційну форму кожної дії;

г) установлюють права та обов'язки учасників діяльності;

д) визначають порядок прийняття рішень[2].

З юридичного погляду, процедура – це порядок, наступність, послідовність у вчиненні відповідних дій для досягнення певного результату. Іншими словами, це «...врегульований законом, іншими нормативно-правовими актами порядок, який складається з послідовних дій і спрямований на досягнення правового результату»[3].

Так на думку Л.М.Касьяненко «процес і процедура – явища тісно взаємопов'язані, співвідносні, але не ідентичні. Обидва ці поняття асоціюються з діяльністю, що здійснюється у певному порядку. Процедура являє собою нормативно встановлений порядок здійснення певної діяльності. Процес реалізується через конкретні правові процедури»[4].

Якщо на початку свого становлення фінансове право було комплексним і поєднувало як матеріальні так і процесуальні норми, то на тепер, з розвитком фінансового права, його процесуальна складова все більше відокремлюється, набуває специфічних рис і вимагає формалізації фінансового

---

[1] Воронова Л.К. Фінансове право України: підручник / Воронова Л.К. – К.: Прецедент; Моя книга, 2006. – 448 с.

[2] Пискотин М.И. Советское бюджетное право / М.И. Пискотин. - М.: Юрид. л-ра, 1971. – 312 с.

[3] *Юридична* енциклопедія : в 6 т. / редкол. :Ю. С.Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К. : Укр. енцикл, 2003. – Т. 5. – 735 с.

[4] Касьяненко Л.М. Фінансово-правовий процес: [монографія] /. Л.М.Касьяненко. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2010. – 505с.

процесуального права. Цілий інститут фінансового права – бюджетний процес присвячений виключно процедурним питанням. Нова редакція Бюджетного кодексу та Податковий кодекс, змінивши обсяг повноважень багатьох органів, встановили нові процесуальні форми їх діяльності. Встановлено процедуру вирішення фінансових спорів не лише в порядку судового адміністративного процесу та і органами фінансового контролю.

Отже, бюджетний процес як і податковий можна віднести до інститутів фінансового процесуального права.

На думку Д.О. Коваля наукова розробка окремих інститутів фінансового процесуального права має надзвичайно важливе значення для визнання фінансового процесуального права окремою самостійною галуззю процесуальної науки, розробки його предмету, методу та системи[1].

Необхідно визнати, що державні органи, які здійснюють фінансову діяльність, створюються, реорганізуються, визначаються їх повноваження в межах конституційних правовідносин (Кабінет Міністрів, Рахункова палата тощо) або адміністративних (Міністерство фінансів, Державна фіскальна служба, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг тощо). На підставі встановлених повноважень ці органи здійснюють фінансову діяльність і вступають у відносини, що становлять предмет фінансового права.

Суттєвим є те, що норм адміністративного права здійснюють правоохоронний вплив, встановлюючи адміністративну відповідальність посадових осіб за порушення норм фінансового права. Відповідальність за такі порушення несуть, у вигляді фінансових санкцій, відповідні юридичні особи, а їх працівники, які безпосередньо припустилися правопорушень, можуть нести адміністративну відповідальність.

[1] Коваль Д.О. До питання самостійності правової категорії «фінансовий процес» / Д.О.Коваль // Прикарпатський юридичний вісник – 2013.- №1(3).

Також заходи адміністративної відповідальності забезпечують охорону значної частини інших регулятивних фінансових правовідносин, що існує в практиці. Але і виникають певні проблеми щодо розмежування та застосування різних охоронних норм. Так наприклад, у разі порушення порядку нарахування, утримання та перерахування з платників податків законодавець не врахував, що фізичні особи - підприємці за такі порушення несуть фінансову відповідальність, що передбачена статтею 127 Податкового кодексу України, і додатково за такі ж порушення встановив адміністративну відповідальність[1].

Суттєвий вплив фінансового права на сферу дії адміністративного права, щодо забезпеченні надходження бюджетних коштів до відповідних органів через систему фінансових правовідносин, проявляється у виділенні коштів на утримання органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування відповідно до законів «Про Державний бюджет України», рішень про місцеві бюджети.

Необхідно враховувати, що існує діяльність адміністративних органів, не пов'язану із здійсненням правосуддя в адміністративних справах. Ця діяльність не є процесуальною, хоча і специфічна. Для її визначення можна використовувати термін – « процедурна», який останнім часом достатньо широко використовується вченими - адміністративістами (наприклад, роботи О. Банчука, О. Кузьменко, О. Лагоди, О. Миколенка, В. Тимощука та ін.). Діяльність суб'єктів публічної адміністрації можна вважати процедурними, які не пов'язані із правосуддям в адміністративних справах. Ця характеристика підпадає під визначення адміністративної процедури, яка підтримується більшістю вчених - адміністративістів. На думку В. Авер'янова - «якщо дії спрямовані на розгляд і вирішення конкретних адміністративних справ і прийняття індивідуальних адміністративних рішень (не пов'язані із правосуддям), цілком

[1] Кодекс про адміністративні правопорушення України, стаття 1634.

логічним є використання терміну «адміністративна процедура» [1].Вважаємо необхідним зазначити, що в травні 2018 року Уряд України схвалив Концепцію реалізації державної політики у сфері реформування системи державного фінансового контролю до 2020 року[2]. Концепція розглядає проблеми, які потребують розв'язання, визначає напрями і механізм розвитку державного фінансового контролю на державному, регіональному та місцевому рівні.

Швагер Ольга
асистент кафедри
міжнародного,європейського права
та цивільно – правових дисциплін
Навчально - наукового інституту
права Сумського державного
університету місто Суми, Україна

ДОТРИМАННЯ ФГВФО ПРИНЦИПІВ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР ПРИ ВІДШКОДУВАННІ КОШТІВ ЗА ВКЛАДАМИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

На сьогоднішній день в більшості країн світу сформовані та функціонують системи страхування депозитів, що значно підвищує рівень довіри населення до діяльності банків та їх депозитної політики.

Оскільки зазначені системи мають різну структуру та мають певну специфіку функціонування залежно від того, до якої правової системи належить та чи інша країни, однак діяльність в рамках системи повинна відповідати універсальним принципам, що дозволить визначити їх ефективність.

---

[1] Адміністративне судочинство України: [підручник] / [О.М. Пасенюк (кер. авт. кол.), О.Н. Панченко, В.Б. Авер'янов та ін.]; [за заг. ред. О.М. Пасенюка]. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 672 с.

[2] Розпорядження КМУ від 10.05.2018р. №310-р